

Додаток
до наказу № 267 від 25 серпня 2023 р.

Затверджено:

Вченою радою Державної наукової установи
«Науково-практичний центр профілактичної та
клінічної медицини» Державного управління
справами
«22» червня 2023 р. (протокол № 4)

ПОЛОЖЕННЯ

про науково - педагогічну практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Державній науковій установі «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про науково-педагогічну практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Державній науковій установі «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами (надалі – Положення) регламентує форми, організацію, здійснення, порядок та зарахування здобувачам вищої освіти науково-педагогічної практики у Державній науковій установі «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами (далі – ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС).

1.2. Науково-педагогічна практика здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – Здобувачі) є складовою частиною освітнього процесу, обов'язковим компонентом професійної підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні, невід'ємною частиною опанування навчального курсу професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією) в аспірантурі чи поза аспірантурою, видом практичної діяльності щодо організації навчальної діяльності, включаючи науково-методичну роботу, здійснення навчально-виховного процесу та викладання спеціальних дисциплін.

1.3. Положення розроблене відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Статуту, положень та наказів ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС.

1.4. Організатором для проходження педагогічної практики є наукові відділи ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, за якими закріплені здобувачі.

1.5. Базою для проходження педагогічної практики є Навчальний центр «Інститут післядипломної освіти» ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС.

Базою практичної підготовки можуть бути вищі навчальні заклади, установи освіти різних форм власності та підпорядкування, які співпрацюють з ДНУ "НПЦ ПКМ" ДУС на підставі договорів. База практичної підготовки повинна забезпечувати виконання програми науково-педагогічної практики для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Метою науково-педагогічної практики є здобуття здобувачем професійних компетентностей у психолого-педагогічній, організаційно-управлінській, науково-дослідній діяльності шляхом набуття, розширення знань, опанування нових вмінь і навичок у навчально-методичній роботі.

2.2 Педагогічна практика передбачає вирішення таких завдань:

- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, задоволення потреб в інноваціях, формування, закріплення лідерських якостей у командній роботі;
- вивчення педагогічного досвіду, ознайомлення із сучасними досягненнями, тенденціями розвитку медичної науки та практик, педагогіки;
- розробка пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих інноваційних педагогічних та науково-практичних медичних (фармацевтичних) досягнень;
- здобуття професійних якостей майбутнього викладача: засвоєння новітніх методик з підготовки та проведення різних видів занять (семінарів-практикумів, семінарів-нарад, семінарів-тренінгів, тренінгів, вебінарів, «круглих столів», організації самостійної та індивідуальної роботи), формування творчого підходу з критичним мисленням та емоційним інтелектом до навчально-методичної роботи;
- вміння готувати лекційний матеріал з використанням знань комплексного вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, медицини (фармації), педагогіки, відповідних нормативно-правових актів, вітчизняного та зарубіжного досвіду, чітко, доступно, логічно і послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією, підвищувати рівень професійної культури.

2.3. Під час науково-педагогічної практики здобувачі повинні набути наступні компетентності педагогічного професіоналізму викладача вищої школи: готовність теоретично і практично здійснювати науково-педагогічну діяльність, використовуючи психолого-педагогічні, предметні, фахові, методичні (технологічні) компетентності.

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Зміст педагогічної практики передбачає:

- відвідування лекційних, семінарських та практичних занять досвідчених наукових працівників та лікарів ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, які здійснюють викладацьку діяльність;
- проведення навчально-методичної роботи (розробка навчально-методичного забезпечення семінарських, практичних занять, матеріалів для самостійної роботи);
- проведення семінарських, практичних занять, фрагментів лекцій;
- розробка методичних рекомендацій та альтернативних форм навчання в межах вибраної дисципліни (останнє – за бажанням);
- виступ-звіт на засіданні наукового відділу за результатами проведення науково-педагогічної практики.

3.2. Конкретний зміст науково-педагогічної практики здобувачів визначають наукові відділи, за якими закріплені здобувачі з урахуванням стажу й здобутого ними досвіду роботи у ЗВО та безпосередніми завданнями наукових відділів.

3.3. Загальну організацію практики та контроль її проведення здійснює заступник директора з наукової роботи ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС. Безпосереднє керівництво і виконання програми практики забезпечують відповідні наукові відділи ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС.

3.4. Відповідальність за реалізацію практики здобувачів несуть їх наукові керівники у межах годин, передбачених за наукове керівництво. Академічне навантаження, яке виконує здобувач під час педагогічної практики, зараховується викладачу, що викладає певний курс і контролює якість його викладання здобувачем (присутність викладача на заняттях обов'язкова).

3.5. Педагогічна практика проводиться після засвоєння програми дисципліни «Методологія та організація педагогічного процесу, проведення навчальних занять, педагогічної практики» і є обов'язковою для усіх здобувачів.

3.6. Вибір дисциплін, з яких відбуватиметься педагогічна практика, здійснюється заздалегідь, і узгоджено із тематикою курсів підвищення кваліфікації медичних працівників, які викладає науковий керівник, або в межах тематики дисертаційної роботи здобувача.

3.7. Обсяг практики визначається освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, що відображається відповідно в навчальних планах, робочих навчальних планах і графіках освітнього процесу.

3.7.1. 60 % загального часу педагогічної практики складає пасивна практика, тобто, навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій);

3.7.2. 40 % загального часу науково-педагогічної практики відводиться на активну практику, тобто аудиторне навантаження: читання лекцій, проведення аудиторних занять (практичних, семінарських).

3.8. Терміни проходження науково-педагогічної практики та її зміст зазначаються в індивідуальному плані здобувача (не пізніше 3-го року навчання згідно з навчальним планом наукової спеціальності) та затверджуються науковим керівником.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Контроль засвоєння здобувачем теоретичного матеріалу освітнього компоненту «Педагогічна практика» здійснює науковий відділ, за яким закріплено відповідного здобувача.

4.2. Безпосередній контроль за науково-педагогічною практикою здобувача здійснює його науковий керівник, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів педагогічної практики;
- створює необхідні умови для виконання у повному обсязі індивідуального плану проходження педагогічної практики здобувачем;
- добирає дисципліни, навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичні рекомендації щодо планування та організації навчального процесу;
- контролює роботу аспіранта, вживає заходи щодо усунення недоліків в організації практики;
- проводить виховну роботу із здобувачем з акцентом на дотримання правил етичної поведінки, службової дисципліни;
- оцінює результати проходження педагогічної практики.

4.3. За підсумками проходження науково-педагогічної практики здобувач оформлює звіт, який підписують завідувач наукового відділу та науковий керівник.

4.4. Форма контролю проходження науково-педагогічної практики - залік. Оцінка проходження науково-педагогічної практики базується на результатах оцінювання поточної діяльності та виражається за шкалою: «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування здобувач має отримати за поточну діяльність не менше 120 балів. Для проведення ранжування і виставлення еквівалентних оцінок за шкалою ЄКТС середній бал поточної успішності конвертується у 200-бальну шкалу. Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 200-бальної шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS: – 180–200 балів – А «відмінно»; – 165–179 балів – В «добре»; – 150–164 балів – С «добре»; – 135–149 балів – D «задовільно»; – 120–134 балів – E

«задовільно»; – 70–199 балів – FX «незадовільно»; – 1–69 балів – F «незадовільно».

4.5. Здобувачі, які з поважних причин не змогли пройти науково-педагогічну практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений науковим відділом, за яким закріплено відповідного здобувача.

5. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

5.1. За підсумками проходження науково-педагогічної практики здобувач представляє на засіданні наукового відділу :

- індивідуальний план науково-педагогічної практики (Додаток 1);
- звіт про проходження науково-педагогічної практики, погоджений науковим керівником (Додаток 2);

Здобувачі, які за погодженням із заступником директора з наукової роботи ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС проходять практику в іншому закладі вищої освіти, додатково до зазначених документів представляють розгорнуту характеристику з місця її проходження.

5.2. Звіт про проходження науково-педагогічної практики та інші супровідні документи обговорюються і схвалюються на засіданні наукового відділу, за яким прикріплений здобувач.

5.3. Відповідальній особі за підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії у ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС здобувач подає:

- звіт про проходження науково-педагогічної практики;
- витяг з протоколу засідання наукового відділу про затвердження виступ-звіту.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА

6.1. Здобувач проводить свою діяльність згідно з вимогами Статуту, правилами внутрішнього розпорядку ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, виконує розпорядження адміністрації, настанови керівників асистентської науково-педагогічної практики. Здобувач має право отримувати консультації від наукового керівника, а також викладачів з усіх питань проведення науково-педагогічної практики. Здобувач має право користуватися бібліотекою ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС. Здобувач має право проходити науково-педагогічну практику в інших вищих навчальних закладах України з наступним поданням звіту та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

6.2. Здобувач зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання науково-педагогічної практики,
- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт;

- виконувати Статут ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, Правила внутрішнього розпорядку ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, рішення наукового відділу, за яким закріплений здобувач;
- подати звіт «Про проходження науково-педагогічної практики» упродовж тижня після завершення практики.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1 Положення затверджується вченою радою ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС й уводиться в дію наказом директора ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС.

7.2.Зміни й доповнення до Положення розглядаються й затверджуються вченою радою ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС й уводяться в дію наказом директора ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Затверджено на засіданні
наукового відділу
«__» _____ р.
Завідувач відділу
_____

П.І.Б. аспіранта _____

Науковий керівник (П.І.Б., посада, вчене звання, науковий ступінь)
_____

№ з/п	Форма роботи	Кількість годин	Календарні строки проведення роботи
1	Відвідування занять		
2	Підготовка навчально-методичних матеріалів		
3	Проведення занять		
...			
		180 годин	

Зміст науково-педагогічної практики

Науково-педагогічна практика має містити такі види робіт:

- ознайомлення із плануванням та організацією освітнього та методичного процесу закладу вищої освіти (до 5 год);
- відвідування лекційних, семінарських та практичних занять викладачів кафедри (до 5 год);
- підготовка навчально-методичних матеріалів (підготовка конспектів лекцій – до 5 годин на 1 годину лекційних занять; підготовка презентації лекції – до 5 годин на 1 годину лекційних занять методичних матеріалів до семінарських, практичних занять – 3 години на 1 годину занять; підготовка тестових завдань – 1 година за 1 тестове завдання);
- проведення занять:
  - лекційних (не більше 4 годин)*,
  - практичних, семінарських, лабораторних тощо (не менше 16 год),
  - позааудиторних заходів (не менше 10 год).

*усі лекційні заняття аспірант має проводити лише за присутності наукового керівника або викладача відповідної дисципліни

60 % загального часу педагогічної практики складає пасивна практика, тобто, навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій);

40 % загального часу педагогічної практики відводиться на активну практику, тобто аудиторне навантаження: читання лекцій, проведення аудиторних занять (практичних, семінарських).

ЗВІТ
(зміст виконаних робіт)

Аспірант _____ « ____ » _____ 20__ р.

ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Оцінка:

за національною шкалою _____

кількість балів _____

за шкалою ECTS _____

Науковий керівник _____ « ____ » _____ 20__ р.

Заступник директора з наукової роботи

Юрій ЯЩЕНКО